

На основу чл. 72. Статута Југоросгаз а.д. Београд, чл. 16 Закона о заштити узбуњивача (Сл.гласник РС бр. 128/14 у даљем тексту: Закон), као и одредби Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код Послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених (Сл.гласник РС бр.49/15, у даљем тексту: Правилник), Генерални директор Југоросгаз а.д. Београд, доноси

ПРАВИЛНИК о унутрашњем узбуњивању у Југоросгаз а.д. Београд

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о унутрашњем узбуњивању у Југоросгаз а.д. Београд (у даљем тексту: Правилник о узбуњивању) уређује се начин унутрашњег узбуњивања, начин одређивања овлашћеног лица за пријем информација и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, обавезе послодавца, права узбуњивача, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање у Југоросгаз а.д. Београд (у даљем тексту: Послодавац).

Члан 2.

У смислу овог Правилника о узбуњивању, поједини изрази имају следеће значење:

- "унутрашње узбуњивање" је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и информација ради спречавања штете великих размера;
- "узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, пословном сарадњом и правом власништва у привредном друштву;
- "одговорно лице" је лице коме су код Послодавца поверени одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада;
- "радно ангажовање" је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за Послодавца;
- "штетна радња" је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Члан 3.

Забрањено је спречавање узбуњивања и предузимање штетних радњи.

УНУТРАШЊЕ УЗБУЊИВАЊЕ

Обавезе послодавца

Члан 4.

Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења:

- предузме мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом;
- заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње;
- не предузима мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача;
- свим радно ангажованим лицима достави писмено обавештење о правима из Закона;
- одреди лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Члан 5.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем Решењем одређује Генерални директор Послодавца.

Поступак узбуњивања

Члан 6.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације Послодавцу.

Послодавац је дужан да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације, а затим да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања истог.

На захтев узбуњивача, Послодавац је у обавези да му пружи обавештења о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Члан 7.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се овлашћеном лицу из чл. 5. овог Правилника о узбуњивању, писмено или усмено.

Члан 8.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом, у складу са законом, уколико постоје техничке могућности.

Члан 9.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се давањем усмене изјаве на записник.

Члан 10.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Достављање писмена о информацији у вези са узбуњивањем врши се:

- обичном или препорученом пошиљком, на адресу Југоросгаз а.д. Београд, Змај Јовина 8-10, 11158 Београд,
- електронском поштом, на адресу kabinet@yugorosgaz.rs.

У случају достављања писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем као време подношења послодавцу сматра се:

- датум предаје пошиљке пошти, у случају препоручене пошиљке,
- датум пријема пошиљке код Послодавца, у случају обичне пошиљке,
- време назначено у потврди о пријему електронске поште, ако је поднесак упућен електронском поштом.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код Послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Члан 11.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у

вези са унутрашњим узбуњивањем, и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи: кратак опис чињеничног стања о информацији; време, место и начин достављања информације; број и опис прилога поднетих уз информацију; податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени; податке о послодавцу; печат послодавца; потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Члан 12.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава Послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Члан 13.

Ако се узимају изјаве од лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о томе се саставља записник, на који се може ставити приговор.

Члан 14.

По окончању поступка саставља се извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, у коме овлашћено лице предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем, који се доставља послодавцу и узбуњивачу.

Узбуњивач има право изјашњавања на предметни извештај.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана.

Узбуњивање јавности

Члан 15.

Јавност се може узбунити, без претходног обавештавања Послодавца у случају непосредне опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, од настанка штете великих размера, односно ако постоји непосредна опасност од уништења доказа.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 16.

Информација може да садржи тајне податке, односно податке који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Уколико су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати Послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси руководиоцу Послодавца, односно овлашћеном органу уколико се информација односи на руководиоца Послодавца.

У случају да послодавац није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

У случају да информација садржани тајне податке, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

ПРАВО НА ЗАШТИТУ

Члан 17.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом ако:

- изврши узбуњивање на начин прописан законом;
- открије информацију из чл.2, тч.1 овог Правилника о узбуњивању, у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих информација, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 18.

Право на заштиту као узбуњивач, имају и:

- *повезано лице*, лице које трпи штетне последице због повезаности са узбуњивачем,
- *путативни узбуњивач*, лице за које се погрешно сматра да је узбуњивач или повезано лице, те због тога трпи штетне последица;
- *лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију*, ако се према њему предузимају штетне радње због достављања информације;
- *лице које тражи податке у вези са информацијом*, ако је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 19.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да:

- штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.
- приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку
- обавести узбуњивача, уколико је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, и то пре откривања идентитета.

Свако лице које сазна податке о идентитету узбуњивача, дужно је да штити те податке.

Подаци о идентитету узбуњивача не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 20.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- запошљавање;
- стицање својства приправника или волонтера;
- рад ван радног односа;
- образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;

- напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- дисциплинске мере и казне;
- услове рада;
- престанак радног односа;
- зараду и друге накнаде из радног односа;
- учешће у добити послодавца;
- исплату награде и отпремнине;
- распоређивање или премештај на друго радно место;
- непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 21.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Поступак за судску заштиту у вези са узбуњивањем је хитан.

У поступку заштите у вези са узбуњивањем, суд може одредити привремену меру у складу са законом, и то пре покретања судског поступка, за време трајања судског поступка и по окончању судског поступка.

НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 22.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

ЗЛОУПОТРЕБА УЗБУЊИВАЊА

Члан 23.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Члан 24.

Злоупотребу узбуњивања, врши лице које:

- достави информацију за коју је знало да није истина;
- поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање, тражи противправну корист.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Овлашћени запослени из чл.5. овог Правилника дужан је да упозна све радно ангажоване код Послодавца са одредбама овог Правилника.

Послодавац је дужан да истакне овај Правилник о узбуњивању на интернет страници www.yugorosgaz.rs.

Члан 26.

На све што није обухваћено овим Правилником, примењују се одредбе, Закона о узбуњивању и других законских и подзаконских аката Републике Србије.

Члан 27.

Овај Правилник о узбуњивању ступа на снагу даном доношења.

ЈУГОРОСГАЗ а.д. Београд
Генерални директор

Владимир В. Колдин